

2 | JANUAR 2022

SEETHESKILLS NOVICE

Postaviti se pred izziv energetske učinkovite gradnje in delovati na tržni ravni, da bi spodbudili povpraševanje.

Intervju z Dr. Risto Janevskim, predsednikom makedonskega nacionalnega svetovalnega odbora SEetheSkills

Podjetja lahko s konceptom prehoda s fosilnih virov energije na obnovljive dosežejo znatne finančne in okoljske koristi.

Konec leta 2021 je nacionalna ekipa za izvajanje projekta SEetheSkills organizirala ustanovni sestanek nacionalnega svetovalnega odbora projekta. To zunanje posvetovalno telo je bilo ustanovljeno za kritično fazo zaposlovanja končnih uporabnikov za prihodnje izvajanje rezultatov projekta. Nacionalni svetovalni odbor Severne Makedonije vključuje 14 nacionalnih institucij, ki predstavljajo glavne zainteresirane strani projekta, kot so vladni organi, člani akademije, povezane raziskovalne ustanove, zadevna gospodarska podjetja, ustanove za usposabljanje, različna združenja potrošnikov, trgovci na drobno, regulatorji in povezana združenja, vključno s tremi ustreznimi ministrstvi (ministrstvo za gospodarstvo, ministrstvo za promet in

V TEJ ŠTEVILKI

Intervju z Ristom Janevskim

Raziskovanje za SEetheSkills:
Pridobivanje vpogleda v stanje
nabora veščin in ukrepov na
področju EE

SEetheSkills je sodeloval na 13.
evropskem srečanju za izmenjavo
BUILD UP Skills

Srečanje o slovenski ustavi NAB

Poročilo o predstavitvi SEetheSkills
na evropskem vrhu BIM

komunikacije ter ministrstvo za izobraževanje in znanost), zavod za zaposlovanje Republike Severne Makedonije, Center za ekonomske raziskave (CER)-UKIM in Zavod za gradbeništvo Makedonija Skopje kot glavna raziskovalna inštituta za gradbeništvo, eno največjih podjetij v energetske in gradbenem sektorju (AD Okta in AD Granit), organi in ustanove za izobraževanje in tehnologijo (Center za poklicno izobraževanje in usposabljanje, Center za izobraževanje odraslih, Obrtna zbornica Skopje in Fakulteta za elektrotehniko in informacijske tehnologije FEEIT) ter ustrezna poklicna združenja (Inženirski zavod Makedonije in ZBK Kreacija).

Na ustanovnem sestanku Nacionalnega svetovalnega odbora Severne Makedonije, ki je potekal 28. 12. 2021 v Skopju je bil za predsednika tega organa izvoljen Dr. Risto Janevski, direktor za strateško načrtovanje in razvoj družbe AD Okta, ki bo deloval kot osrednji akter za spodbujanje promocije energetskih znanj, njihove vrednosti in sproženih koristi.

Na vprašanje o njegovem mnenju o vlogi, ki bi jo lahko imeli OVE pri varovanju okolja in povečanju energetske učinkovitosti, je odgovoril: "Vloga OVE pri varovanju okolja in povečanju energetske učinkovitosti je zelo pomembna: Nihče ne bi smel več zanemarjati vloge obnovljivih virov energije. Obnovljivi viri energije postajajo del sedanjosti in tudi prihodnosti, zlasti zdaj, ko cena električne energije iz teh virov postaja konkurenčna ceni električne energije iz drugih konvencionalnih virov.

Družba AD OKTA, ki je del skupine HELPE, je v svoji osnovni dejavnosti naftna družba, vendar širi svoj portfelj kot sodobna energetska družba s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Gospod Janevski kot vodja tega procesa deli svoje pozitivne izkušnje in spodbuja druga podjetja, da postanejo del trga z električno energijo: Na podlagi opravljenih analiz in trenutnega stanja na področju električne energije v državi smo se odločili za koncept distribuiranih proizvajalcev iz obnovljivih virov. Gre namreč za izbiro malih in srednje velikih industrijskih podjetij, ki v svojem proizvodnem procesu porabijo veliko električne energije, hkrati pa porabijo tudi naftne derivate in . druge vire energije (drva, premog). Koncept predvideva naložbe v fotonapetostne elektrarne za proizvodnjo električne

energije, vzporedno s trajnostnim upravljanjem energije v podjetjih, kar bo prispevalo k večji energetske učinkovitosti, tj. zmanjšanju energetskih izgub podjetij. Vsekakor pa zamenjava premoga, drv ali kurilnega olja z električno energijo iz obnovljivih virov prispeva tudi k varovanju okolja v krajih, kjer ta podjetja delujejo.

Slika: Dr. Risto Janevski

Uvajanje sprememb v zvezi z zamenjavo fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije ni enostavno in preprosto. Za uspešen prehod je treba analizirati in izpolniti številne predpogoje in zahteve. Kako lahko projekt, kot je SEETheSkills, prispeva k tem ciljem?

Vendar pa samo naložba in izgradnja fotovoltaične elektrarne ter začetek njenega obratovanja še ne pomenita, da smo popolnoma konkurenčni drugim konvencionalnim virom. Za konkurenčnost v tem segmentu je prvi pogoj dobro premišljen in celovit koncept upravljanja z energijo, ne glede na njeno vrsto, drugi pogoj za uspeh tega koncepta pa je izpolnjevanje zakonskih predpisov na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, oskrbe z električno energijo, oskrbe s tekočimi gorivi in zemeljskim plinom. Družba OKTA ima za vse prej naštetе energetske dejavnosti ustrezne licence, ki jih je izdala Komisija za regulacijo energetike. Tretji, a nič manj pomemben pogoj za uspeh tega koncepta je dobro usposobljena in kvalificirana strokovna ekipa. Tu vidim nedvomni

prispevek projektov, kot je SEetheSkills, pri ustvarjanju potrebnega okolja, ki omogoča izvedljivost vseh teh procesov. SEetheSkills bo imel ključno vlogo pri združevanju strokovnjakov v tem sektorju na enotni platformi za izmenjavo izkušenj in znanja, predvsem pa za komunikacijo o skupnih vprašanjih. Omogočil bo prepoznavnost izkušenih in kompetentnih strokovnjakov, deloval s predlogi sprememb zakonodaje za povečanje povpraševanja na trgu in končno zagotovil potrebna znanja in spretnosti za uspešno izvajanje zgoraj navedenega.

Cilj projekta SEetheSkills so energetska znanja v gradbeništvu, kar pomeni, da so predmet ukrepanja vse faze gradnje in ukrepi za energetske učinkovitost. Kje je vaš vpliv na evropske podnebne cilje največji možen? Evropska unija in mednarodna skupnost sta si zastavili ambiciozne cilje, da bi do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost, kar z drugimi besedami pomeni doseči ravnovesje med emisijami CO₂ v ozračje in naravno absorpcijo sproščenega CO₂. Ker EU povečuje svoje podnebne ambicije in ker se razlike v ravneh ambicij po svetu še naprej pojavljajo, zlasti zaradi povečanega tveganja selitve virov CO₂, se bodo zelo kmalu začeli izvajati različni mehanizmi za doseganje zastavljenih ciljev. Eden od načinov za doseganje podnebne nevtralnosti bi bilo izravnavanje emisij z naložbami v obnovljive vire energije, energetske učinkovitost ali drugo čisto nizkoogljeno tehnologijo. Po mojem mnenju so največji porabniki energije in s tem z največjim ogljikovim odtisom velike industrijske zmogljivosti, zato lahko za doseganje teh ciljev, če njihovim energetskim dejavnostim dodamo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov ter dobavo in upravljanje energije, dosežemo opazne spremembe.

Poročala Ivana Krstevska, Gospodarska zbornica Severne Makedonije

Raziskovanje za SEetheSkills: Pridobivanje vpogleda v stanje nabora veščin in ukrepov na področju EE

Dejavnosti, ki naj bi opredelile naslednji projektni pristop, so povezane z ugotavljanjem obstoječega okolja

znanja in spretnosti v vseh državah partnericah projekta. Ta raziskava je pokazala več kot 500 virov informacij, pomembnih za spretnosti EE.

S projekti, ki jih financira EU, in zasebnimi projekti se je v zadnjih več kot 10 letih razvilo veliko znanja na področju energetske učinkovitosti (EE) načrtovanja in gradnje novih in prenovljenih stavb. Univerza v Ljubljani je vodila projektne dejavnosti na področju najnovejših raziskav najboljših praks na področju energetskih veščin.

Skupina je identificirala več kot 500 virov informacij, ki so pomembne za veščine na področju EE. Raziskava je bila obsežna, saj vsebine prihajajo iz različnih držav, projektov, univerz, izobraževalnih organizacij, zaposlovalcev in drugih. Nekatere ključne ugotovitve obravnavajo izzive, povezane s preходом spretnosti na področju EE z nacionalne na medregionalno raven zaradi metodoloških razlik, jezikovnih ovir in organizacijskih vprašanj, razvoj in napredovanje priložnosti za reševanje nacionalnih problemov s pobudami, ki so bile uspešno preizkušene drugje, ustrezno usklajevanje na medregionalni ravni in napredovanje prihodnje agende EE. Poleg tega z raziskavo, izvedeno na medregionalni ravni, zagotavljamo podlago, ki nam bo omogočila oceniti vpliv obstoječih pobud za EE in upravljanje digitalnih spretnosti v gradbenem sektorju. Cilj raziskave je pridobiti celovit vpogled v to, kako lahko najbolj pomagamo strokovnjakom v panogi. Zadnji korak bo opredelitev strategije sodelovanja na medregionalni ravni, ki bo povečala povpraševanje in ponudbo energetskih znanj in spretnosti.

Poročal prof. Tomo Cerovšek, Univerza v Ljubljani.

SEetheSkills je sodeloval na 13. evropskem srečanju za izmenjavo BUILD UP Skills

SEetheSkills je vodil sejo, namenjeno raziskovanju različnih mehanizmov za prepoznavanje in potrjevanje energetske spretnosti.

CINEA je 30. novembra 2021 v okviru pobude BUILD UP Skills organizirala 13. evropsko srečanje za izmenjavo BUILD UP Skills. Namen srečanja je bil spodbuditi izmenjavo idej in prenos bogatega tehničnega znanja in izkušenj, ki obstajajo v različnih nacionalnih konzorcijih BUILD UP Skills, saj so nekateri izzivi v gradbenem sektorju specifični za posamezne države, večina pa je skupne narave v številnih državah.

Dogodek, ki se ga je udeležilo več kot 100 predstavnikov iz 20 projektov, ki jih financira EU - večinoma iz programa H2020 -, je bil priložnost za učenje drug od drugega ter razpravo o skupnih izzivih in dobrih praksah. Sodelovali so predstavniki GD (generalni direktor) za energijo, GD za zaposlovanje, GD za notranji trg in GD za okolje, ki so udeležence seznanili z najnovejšim razvojem politik.

SEetheSkills je imel na srečanju aktivno vlogo, saj je na glavnem plenarnem zasedanju predstavil svoje cilje in pristop v skupini novih prihajajočih projektov v družini H2020. Njegov pristop 3V je bil razvit kot inovativno izvajanje znanih ukrepov "V" na način sodelovanja vidne-uporabne-potrjene (ang. Visible,-Validated-Valuable), da bi se spopadli s tržnim povpraševanjem po energetske spretnostih v gradbeništvu.

Poseben prispevek SEetheSkills je bil podan na seji o mehanizmi potrjevanja spretnosti. Pri razvoju novih intervencij usposabljanja je treba zajeti nastajajoča znanja in spretnosti, ki jih zahteva trg, enako pomembno pa je zagotoviti, da bodo usposobljeni strokovnjaki vidni in priznani. Na tej seji so bili na podlagi izkušenj projektov preučeni različni mehanizmi za priznavanje in potrjevanje energetske znanj in spretnosti.

SEetheSkills je v svojem okviru predstavil posebno vprašanje RPL kot mehanizma za potrjevanje spretnosti: izvedljivost in priložnosti. Predstavitev je zajemala naslednje teme:

- Kako bo projekt SEetheSkills pristopil k izenačevanju energetske znanj in spretnosti ter ugotavljanju neskladnosti?
- Ali je vzajemno priznavanje med državami mogoče in kako?
- Kako ovrednotiti različne dosežke gradbenih strokovnjakov?
- Ideje za krepitev digitalnih orodij za priznavanje predhodno pridobljenega znanja

Ti odgovori in nadaljnja razprava v treh vzporednih podskupinah na temo priznavanja predhodnega učenja so med občinstvom vzbudili veliko zanimanja, zlasti glede skupnih izkušenj dobre prakse pilotnega uvajanja te metodologije na velikem številu več kot 1200 gradbenih delavcev v okviru prejšnjih projektov, predhodnikov projekta SEetheSkills. To znanje bo v naslednjih fazah projekta SEetheSkills ustrezno nadgrajeno s prenosom Metodologije za priznavanje predhodnega učenja na širšo medregionalno raven in razvojem e-orodij za njeno izvajanje, kar bo služilo ustreznemu prehodu procesa na digitalne trende.

Poroča prof. Lihnida Stojanovska-Georgievska, vodja zagotavljanja kakovosti projekta, Univerza sv. Cirila in Metoda, Skopje.

13th BUILD UP Skills European exchange meeting, 30/11/2021
SESSION 3 – Skills validation mechanisms

RPL as skills validation mechanism: feasibility and opportunities

Prof. Lihnida Stojanovska-Georgievska,
University St Cyril and Methodius - UKIM, North Macedonia
SEetheSkills, Quality Assurance Manager
lihnida@ukim.edu.mk

The context of Recognition of prior learning (RPL) in Training/Learning Dimensions

People are gaining knowledge every day, and this happens always and everywhere. Every experience gained leads to new skill, knowledge and / or competence.

Formal learning, Non-formal learning, Informal learning, The learner

Sestanek slovenskega nacionalnega svetovalnega odbora (NAB)

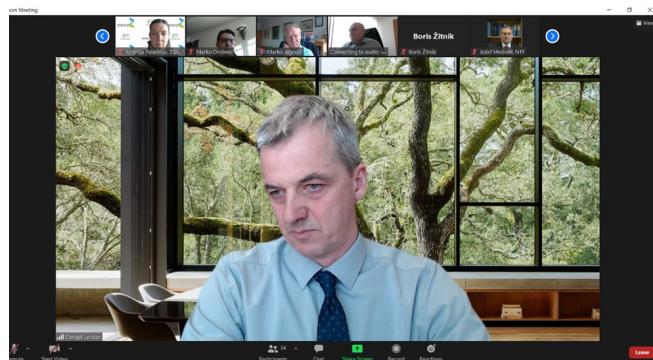
Ustavno zasedanje slovenskega NAB je potekalo vzporedno s spletnim zasedanjem Strateškega sveta za energetske prehode GZS. Srečanja se je udeležilo 39 udeležencev, članov Sveta in vabljenih govorcev, med njimi državni sekretarji z Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, direktor Agencije za energijo, generalni direktor in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Svet je ponovno opozoril na zastoj investicij v energetiko v Sloveniji. V nacionalnem energetske in podnebne načrtu je večina naložb v obnovljive vire energije (OVE) načrtovana za obdobje 2030-2040. Medtem ko še vedno ne dosegamo ciljev za leto 2020 na področju OVE in učinkovite rabe energije, zaostajamo pri gradnji sončnih, hidroelektrarn in vetrnih elektrarn ter premalo vlagamo v distribucijska omrežja. Svet se zaveda, da so potrebne dodatne spodbude za uporabo zelenih virov, zelenega vedenja in tehnologij. Poleg naraščajočih postavk na računih porabnikov energije je treba najti tudi druge vire financiranja energetskega prehoda.

Kot dolgoročne ukrepe so kot ključne prepoznali hitro izvajanje že opredeljenih in pripravljenih projektov OVE in EE, da bi vzporedno z oblikovanjem dolgoročne energetske politike v Sloveniji ustvarili stabilen in cenovno dostopen vir energije za končne porabnike. Izpostavljeno je bilo, da je treba v prihodnosti zgraditi nove energetske objekte (2. jedrska elektrarna, več hidroelektrarn in druge alternativne zelene rešitve za proizvodnjo energije). V povezavi s temi dolgoročnimi cilji je direktor GZS ZGIGMg. Ficko poudaril, da je treba zaposlene v gradbenih podjetjih dodatno usposobiti, preden se začnejo izvajati veliki projekti in manjši projekti v stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah. Pomembno je tudi, da te usposobljene delovne skupine v podjetjih postanejo bolj prepoznavne in da se potrdijo njihova vlaganja v usposabljanje. Najverjetneje lahko EKO SKLAD potrebo po usposobljenih delavcih opredeli tako, da bodo morali izvajalci v prihodnje na javnih razpisih za obnovo in novogradnjo nizkoenergijskih hiš

dokazovati usposobljenost svojih zaposlenih (izobrazba, dodatne kvalifikacije, certificirani tečaji, izkušnje in reference, povezane z ekipo, ki opravlja dela na določenem objektu). Investitorji (javni ali zasebni), ki bodo najeli tako usposobljene ekipe, bodo prejeli višji odstotek državnih subvencij.

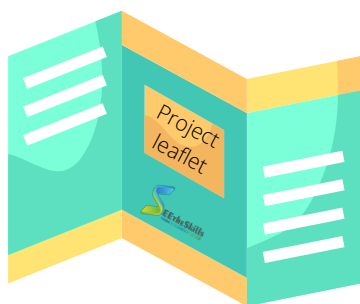
Projekt SEETheSkills je bil na kratko predstavljen v okviru točke dnevnega reda "DRUGA OBRAVNAVA", večina ustreznih članov Sveta pa je bila osebno povabljen k članstvu v odboru SEEHESKILLS (med sejo in po seji po elektronski pošti).

Poročali: Andreja Palatinus in Valentina Kuzma, Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala Slovenije (ZGMIS)

Poročilo o predstavitvi SEetheSkills na European BIM Summit v Barceloni in Rebuild 2021 v Madridu

SEetheSkills je bil v zadnjem četrtnetju leta 2021 zelo dejaven. Eden od njenih partnerjev, akademija BIM, je 21., 22. in 23. septembra komunicirala z letaki (200 letakov), roll-upom in stojnico, ki jo je obiskalo več kot 11.000 obiskovalcev. Ta velik dogodek, največji in najpomembnejši trenutno v Španiji, je uresničil to agendo, osredotočeno predvsem na to, kako se soočiti z novimi stanovanjskimi tipologijami, industrializacijo naslednjih projektov ter kompetencami in zmogljivostmi za gradbeno in geodetsko delovno silo. Prizorišče je bila dvorana 10 na sejmu IFEMA v Madridu, ki jo je zasedlo več kot 280 podjetij in proizvajalcev.

Po drugi strani pa je bil evropski vrh BIM tudi scenarij za novo prisotnost SEetheSkills na zelo specializiranih dogodkih. V Barceloni, 21. in 22. oktobra, je imel EBS21 v dvorani Port Vell med svojimi stojnicami tudi stojnico, ki je bila posvečena njemu in akademiji BIM. Na podlagi roll-upa se je 300 udeležencem s 100 letaki promoviral naš program EU. Ta izdaja je bila osredotočena na industrializirano gradbeništvo, načrt izvedbe BEP-BIM in digitalne dvojčke BIM, problem poimenovanja in opredelitve novih vlog, ki se pojavljajo na teh treh področjih, pa je poglobljeno obravnavalo več kot 30 svetovnih govornikov.

Drugi dogodki v Cornellà de Llobregat, ki sta jih organizirala Fundació Barcelona FP v prisotnosti in Hablemos BIM v Venezueli na spletu, kjer so bile konference, na katerih je SEetheSkills sodeloval kot del ključnega govora Ignasi Pérez Arnal, ustanovitelj BIM Academy.

Poročal je Ignasi Pérez Arnal, BIM Academy

@seetheskills

SEetheSkills – EU Project

info@seetheskills.eu

<https://seetheskills.eu>

Ta projekt je financiral program Evropske unije za raziskave in inovacije Obzorje 2020 v okviru sporazuma o nepovratnih sredstvih št. 101033743.

Za več informacij o SEETHESKILLS se obrnite na

Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana
mag. Gregor Ficko
direktor ZGIGM
T: +386 1 589 84 23
E: zgigm@gzs.si
W: www.gzs.si/zgigm

